

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáš Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobkyně: **Z. K.**, zastoupena Mgr. Faridem Alizeyem, advokátem se sídlem Stodolní 7/834, Moravská Ostrava, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 10. 2016, č. j. 18 Ad 64/2015 - 62,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 24. 6. 2015, č. j. X, byla zamítnuta žádost žalobkyně o přiznání invalidního důchodu pro nesplnění podmínek uvedených v § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon č. 155/1995“).

[2] Rozhodnutím žalované ze dne 15. 9. 2015, č. j. X, byly zamítnuty námitky žalobkyně a potvrzeno uvedené rozhodnutí.

II.

[3] Žalobkyně napadla rozhodnutí žalované žalobou. Krajský soud žalobu zamítl. V odůvodnění rozsudku obsáhle shrnul obsah správního spisu a vyslovil souhlas se závěry žalované, že žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí nebyla invalidní. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého

zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle odst. 2 téhož ustanovení, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně, jestliže poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně a jestliže poklesla nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu III. stupně. Z vyžádaných posudků podle krajského soudu vyplynulo, že pokles pracovní schopnosti u žalobkyně činil 20 %, nedosáhl tedy ani hranice pro přiznání invalidity prvního stupně. Krajský soud neshledal ani žádných důvod, pro který by nebylo možno z posudků vycházet. Podle krajského soudu jsou posudky úplné, správné a přesvědčivé. Z těchto důvodů žalobu zamítl.

III.

[4] Proti uvedenému rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) v zákonné lhůtě kasační stížnost. Stěžovatelka je názoru, že pokles její pracovní schopnosti překročil 35 %, a měl jí proto být přiznán invalidní důchod. Vyžádané lékařské posudky sice vycházely kompletní lékařské dokumentace, jak je patrné z výčtu lékařských zpráv obsažených v jednotlivých posudcích, avšak nedošlo k celkovému zhodnocení zdravotního stavu. Nebyly zohledněny projevy latentní tetanie (která vyplývá z lékařské zprávy ze dne 19. 2. 2015 vypracované MUDr. S.), dlouhodobé onemocnění páteře, zlomenina pravého humeru, jakož ani úzkostně-depresivní porucha (která vyplývá z lékařské zprávy ze dne 2. 9. 2015 vypracované MUDr. W.). Posudky nereflektují vzájemné souvislosti postižení a nezohledňují dopad onemocnění na výkon předchozí pracovní činnosti (manikérka-pedikérka). Mělo dojít k navýšení procentní míry poklesu pracovní schopnosti (§ 2 a 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb.). Dále v kasační stížnosti uplatnila i řadu obecných námitek. Obecně namítla, že žalovaná porušila § 3, § 4 odst. 1 a § 50 odst. 4, § 68 odst. 3 správního řádu a vyhlášku č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity, ve znění pozdějších předpisů (dále též „vyhláška č. 359/2009 Sb.“). Obecně poukázala i na obsah správního spisu a zprávy svého ošetřujícího lékaře. Namítla i nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu. S ohledem na výše uvedené důvody stěžovatelka navrhla zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení.

IV.

[5] Žalovaná podala ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém vyslovila souhlas se závěry krajského soudu. Podle žalované jsou stížní námitky nedůvodné. Krajský soud věc správně posoudil. Navrhla zamítnutí kasační stížnosti.

V.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou poukazující na nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu.

[9] Nejvyšší správní soud při posuzování nepřezkoumatelnosti rozsudků krajských soudů vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nálezy ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS

pokračování

84/94, č. 34/1996 Sb. ÚS, a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, č. 85/1997 Sb. ÚS), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), jež vylučuje libovůli při rozhodování, je povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit (ve správním soudnictví podle § 54 odst. 2 s. ř. s.). To potvrzuje i navazující judikatura Ústavního soudu, např. náleze ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, č. 64/2007 Sb. ÚS, v němž Ústavní soud vyslovil, že „*odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena*“. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, vyslovil, že pokud „*z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.*“ Nepřezkoumatelností z důvodu nesrozumitelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, podle něhož lze „*za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozzeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zaviněn. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatecích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody*“.

[10] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek a dospěl k názoru, že není nepřezkoumatelný. Z jeho odůvodnění je zřejmé, z jakého skutkového stavu krajský soud vyšel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Z rozsudku jednoznačně vyplývají důvody, které krajský soud vedly k zamítnutí žaloby. Nesouhlas stěžovatelky s odůvodněním a závěry napadeného rozsudku nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013 - 30, ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010 - 163 atd.).

[11] Stěžovatelka dále namítla, že byly splněny podmínky pro přiznání invalidního důchodu. Dovožovala nesprávnost závěrů krajského soudu a žalované. Nejvyšší správní soud stěžovatelce nepřisvědčil.

[12] Podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb. má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, a stal se: a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.

[13] Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

[14] Podle § 39 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla:

a) *nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*

b) *nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*

c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

[15] Jak vyplývá ze správního spisu, na základě žádosti stěžovatelky o přiznání invalidního důchodu vypracoval dne 29. 5. 2015 MUDr. J. P. (lékař pověřený vypracováním posudku pro OSSZ v Karvině) posudek o invaliditě. Dospěl k závěru, že stěžovatelka není invalidní, neboť došlo k poklesu pracovní schopnosti o 20 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položka 5b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb.

[16] Na základě tohoto posudku Česká správa sociálního zabezpečení vydala předmětné rozhodnutí ze dne 24. 6. 2015, kterým nevyhověla žádosti o přiznání invalidního důchodu.

[17] Proti uvedenému rozhodnutí podala stěžovatelka námitky. V nich uvedla, že trpí velkými bolestmi hlavy a závratěmi. Následkem ztráty vědomí a následného pádu utrpěla těžké zranění, které si vyžádá dlouhodobé léčení. Došlo k poklesu pracovní neschopnosti o 50 %.

[18] Dne 3. 9. 2015 vypracovala Česká správa sociálního zabezpečení, oddělení lékařské posudkové služby, pracoviště Ostrava, další posudek. I z tohoto posudku vyplývá, že u stěžovatelky došlo k poklesu pracovní schopnosti o 20 %, přičemž se shodl se shora uvedeným posudkem i na příčině dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

[19] V návaznosti na tento posudek vydala dne 15. 9. 2015 žalovaná rozhodnutí č. j. X, kterým zamítla námitky stěžovatelky a potvrdila prvostupňové rozhodnutí.

[20] Žalobkyně napadla citované rozhodnutí žalobou, na základě které krajský soud nechal vypracovat posudek u Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, pracoviště Ostrava (dále též „posudek PK MPSV ze dne 29. 1. 2016“). V tomto posudku PK MPSV vyslovila souhlas s oběma výše citovanými posudky vyžádanými ve správním řízení a dospěla k závěru, že pokles pracovní schopnosti u stěžovatelky činí 20 %, přičemž se s nimi rovněž shodl na příčině dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

[21] Krajský soud nařídil na den 26. 5. 2016 ústní jednání. S ohledem na uplatněné námitky krajský soud vyžádal doplňující posudek u PK MPSV, jehož úkolem bylo vypořádat se s námitkami stěžovatelky stran úzkostně depresivních stavů, resp. stran následků úrazu a operačního zákroku na pravém rameni a nemožnosti výkonu profese manikérky-pedikérky. Komise po opětovném posouzení neshledala důvod pro změnu procentuálního poklesu pracovní schopnosti stěžovatelky. Zabývala se tvrzenými obtížemi a dospěla k závěru, že tyto nic nemění na poklesu pracovní schopnosti u stěžovatelky o 20 %.

[22] Krajský soud následně žalobu zamítl. Na základě shora rekapitulovaných posudků dospěl k závěru, že nebyly splněny podmínky pro přiznání invalidního důchodu. Všechny posudky se shodly na tom, že pokles pracovní schopnosti činí 20 %, přičemž posudky jsou úplné, správné a přesvědčivé.

[23] S uvedenými závěry krajského soudu se ztotožňuje i zdejší soud. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudek ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003 - 54, rozsudek ze dne 30. 11. 2009, č. j. 4 Ads 81/2009 - 46, či rozsudek ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013 - 20) je posuzování míry poklesu pracovní schopnosti otázkou odborně-medicínskou (důchod podmíněný dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem) a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám. Podle ustanovení § 4 odst. 2 zákona

pokračování

o organizaci a provádění sociálního zabezpečení posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tímto účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Posudkové komise jsou oprávněny k posouzení poklesu pracovní schopnosti a zaujetí posudkových závěrů o invaliditě, jejím vzniku, trvání či zániku. Posudkové řízení je tedy specifickou formou správní činnosti, spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Jde o postup posudkového orgánu, jehož hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí.

[24] Posudky, o které se opíral krajský soud, výše uvedené požadavky splňují. Z posudků posudkové komise (jakož i z předchozích posudků vyžádaných ve správním řízení) jednoznačně vyplývá, že pokles pracovní schopnosti stěžovatelky nepřekročil 35 %, tj. hranici pro přiznání invalidity prvního stupně. Posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Stav byl posouzen souhrnně na základě úplné zdravotnické dokumentace a s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím. Komise vycházela při jeho vypracování mj. ze zdravotní dokumentace praktického lékaře stěžovatelky (MUDr. P.), z lékařských zpráv MUDr. W. a MUDr. S., jakož i z dalších předložených lékařských zpráv. Při svých závěrech komise zohlednila i úzkostně depresivní poruchu, latentní tetanii, zlomeninu krčku pravého humeru a úraz hlavy, na které stěžovatelka rovněž poukazovala. Zabývala se i otázkou poklesu procentní míry pracovní schopnosti ve smyslu § 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb. Vyjádřila se i k otázce možného pracovního zařazení stěžovatelky. V doplňujícím posudku se komise ještě podrobněji zabývala úzkostně depresivní poruchou (vč. otázky její farmakologické léčby) a důsledky úrazu pravého ramenního kloubu a operačního zákroku. Ani na základě tohoto posouzení však komise neshledala důvod pro změnu procentuálního poklesu pracovní schopnosti stěžovatelky. Setrvala na závěrech uvedených v původním posudku.

[25] Na základě shora uvedeného nelze souhlasit se stěžovatelkou, že by se posudková komise nezabývala onemocněními, na něž v řízení poukazovala (latentní tetanie, úzkostně-depresivní porucha, následky zlomeniny a úrazu atp.), resp. lékařskými zprávami MUDr. S. a MUDr. W. Ostatně i sama stěžovatelka v kasační stížnosti uvedla, že lékařské posudky vycházely z kompletní lékařské dokumentace, jak je patrné z výčtu lékařských zpráv obsažených v jednotlivých posudcích. Pokud pak stěžovatelka uváděla, že hodnocení posudkové komise je v rozporu se závěry ošetřujícího lékaře, konstatuje zdejší soud, že stěžovatelka nekonkretizovala, s jakým konkrétním závěrem ošetřujícího lékaře (MUDr. P.) má být posudek v rozporu.

[26] S ohledem na výše uvedené nelze se stěžovatelkou souhlasit ani v tom, že by komise nereflektovala vzájemné souvislosti postižení. Komise se zabývala všemi obtížemi v celkovém souhrnu. Se stěžovatelkou nelze souhlasit v tom, že by komise postupovala v rozporu s § 2 vyhlášky č. 359/2009 Sb. Komise postupovala v souladu s citovaným ustanovením, když se zabývala otázkou zdravotních postižení, které jsou příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce, a jejich vlivem na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. V souladu s § 2 odst. 3 citované vyhlášky určila, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Komise se zabývala i otázkou možného poklesu procentní míry pracovní schopnosti ve smyslu § 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb., pro takové snížení však neshledala důvody. Vyjádřila se i k otázce možného pracovního zařazení stěžovatelky. Mj. uvedla, že stěžovatelka je i nadále schopna vykonávat činnost pedikérky-manikérky.

[27] Co se pak týče obecných námitek stěžovatelky (poukazovala na porušení § 3, § 4 odst. 1 a § 50 odst. 4, § 68 odst. 3 správního řádu, vyhlášky č. 359/2009 Sb., obecně odkazovala na obsah správního spisu atp.) konstatuje Nejvyšší správní soud, že stěžovatelka (zastoupení v řízení advokátem, tj. osobou práva znalou) tyto námitky řádně nekonkretizovala. Nejvyšší správní soud se jimi proto mohl zabývat pouze v obecné rovině. Řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční; kasační soud je vázán, vyjma případů taxativně uvedených v § 109 odst. 4 větě za středníkem s. ř. s., uplatněnými důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 4 věta před středníkem s. ř. s.). Proto obsah a kvalita kasační stížnosti v podstatě předurčují obsah a kvalitu rozhodnutí soudu. Je-li tedy kasační stížnost kuse zdůvodněna, je tak předurčen nejen rozsah přezkumné činnosti soudu, ale i obsah rozsudku soudu. K tomu srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011 - 95, ze dne 22. 4. 2014, č. j. 2 Ads 21/2014 - 20, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009 - 99, ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007 - 46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008-60, či i usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78. Podle názoru Nejvyššího správního soudu nedošlo k porušení citovaných ustanovení správního řádu. K relevantním ustanovením vyhlášky č. 359/2009 Sb., se pak zdejší soud vyjádřil již výše, přičemž neshledal ani jiné porušení citované vyhlášky. Žalovaná postupovala v souladu s právní úpravou, obstarala si dostatek podkladů pro své závěry, přičemž řádně vypořádala i uplatněné námitky. Zabývala se tvrzenými obtížemi stěžovatelky, resp. otázkou poklesu pracovní schopnosti. Podrobněji viz výše.

[28] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud nepřisvědčil námitkám uvedeným v kasační stížnosti. Zdejší soud plně souhlasí se závěry rozsudku krajského soudu, resp. rozhodnutí žalované a jejich závěry přebírá.

[29] Z výše uvedených důvodů není kasační stížnost důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 poslední věta s. ř. s. zamítl. O kasační stížnosti rozhodl soud bez jednání, protože mu takový postup umožňuje § 109 odst. 2 s. ř. s.

[30] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka v řízení úspěch neměla, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení na základě § 60 odst. 2 s. ř. s.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. února 2017

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu